

Pripomenutie si profesora Richarda Marsinu pri príležitosti jeho 100. výročia narodenia

Matica slovenská (MS) si 10. mája 2023 pri príležitosti nedožitéh stých narodenín pripomenula významného historika, pedagóga, archivára a predovšetkým aktívneho maticiaru profesora Richarda Marsinu. Slovenský historický ústav MS v spolupráci s Historickým odborom MS pri tejto príležitosti zorganizoval odborný seminár v príjemných priestoroch Martinea v bratislavskom Starom Meste.

Profesor Richard Marsina patril medzi veličiny slovenskej historiografie, svojou prácou a dielom pomáhal posilňovať historické povedomie Slovákov ako štátotvorného národa, čo bolo dôležité najmä po vzniku samostatnej Slovenskej republiky. Špičkový znalec slovenského a uhorského stredoveku, najmä listinného materiálu, zostavovateľ *Slovenského diplomatára* pracoval ako archivár dlhé roky v Archíve mesta Bratislavy, Pôdohospodárskom archíve a Štátnom ústrednom archíve v Bratislave, potom od roku 1960 ako vedecký pracovník v Historickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Venoval sa predovšetkým kritickému vydávaniu stredovekých prameňov. V rokoch 1961 – 1969 bol vedúcim výskumného pracoviska Slovenskej akadémie vied v Budapešti. Bol pedagógom na Katedre histórie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity. Dosiahol na nej hodnosť docenta a profesora a Prešovská univerzita mu udelila aj titul Doctor honoris causa. Bol držiteľom štátneho vyznamenania Slovenskej republiky Pribinov kríž III. triedy za celoživotné dielo v oblasti modernej slovenskej historiografie, archívniectva a pomocných vied historických.

Patril medzi novodobých zakladateľov týchto odborných disciplín. Bol autorom najzákladnejších syntetických dejín Slovenska v stredoveku, ako aj edícií prameňov k nim. Aktívne pôsobil aj v Matici slovenskej. Výnimočný vedec stál pri obnovení Historického odboru MS v roku 1990 a pri založení Slovenského historického ústavu MS so začiatkom činnosti od mája 1997. Profesor Richard Marsina bol aj vo svojom vyššom veku členom Prezídia Matice slovenskej, čestným predsedom Historického odboru MS a predsedom Vedeckej rady MS. V minulosti bol členom jej výboru a ako vážna osobnosť výrazne formoval vnútromatický život. V roku 2019 si osobne prevzal čestné členstvo Matice slovenskej, ktoré Snem MS udeľuje len výnimočne. Uznanie získal za mimoriadne zásluhy o rozvoj slovenského národného a kultúrneho života i ustanovizne. Historický odbor MS mu udelil Cenu Daniela Rapanta.

Práve preto sa Matica slovenská rozhodla uctiť si pamiatku a pripomenúť velikána slovenskej historiografie práve v čase jeho nedožitéh stých narodenín daným podujatím. Za našu národnú inštitúciu sa v úvode seminára prihovril jej správca Maroš Smolec. So svojimi vedeckými príspevkami následne vystúpili Mgr. Jozef Meliš, PhD., s témou *Prof. Marsina ako popredný slovenský medievista*, PhDr. Peter Mulík, PhD., na tému *Cytilo-metodská problematika v diele prof. Marsinu*, doc. Mgr. Ivan A. Petranský, PhD., s príspevkom *Richard Marsina a vedecký výskum v Ríme* a prof. PhDr. Juraj Šedivý, MAS, PhD., s témou *Richard Marsina a dejiny Bratislavy*. Vedci predostreli prierez

hlavných oblastí odborného záujmu prof. Marsinu. Pre zaujímavosť, prednášajúci boli v istom čase jeho študentmi či spolupracovníkmi, a teda mali osobnú skúsenosť, ktorá ich pozitívne obohatila v odbornom raste. Aj to dokazuje, akú výraznú stopu v slovenskej vede profesor Marsina zanechal. Výstupy zo spomínaného seminára sú súčasťou tohto čísla *Historického zborníka*.

Radoslav Žgrada